

РЕШЕНИЕ

№ 39258

гр. София, 12.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 14.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **9538** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 27, ал. 1 и чл. 73, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Образувано е по жалба на Върховния административен съд, подадена чрез Л. Г. в качеството му на изпълняващ функциите председател, срещу Решение № РД-02-14-2508 от 15.07.2026 г. на ръководителя на Управляващия орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г., с което на Върховния административен съд е определена финансова корекция в размер на 25 % върху допустимите разходи по Договор № 9/26.01.2026 г. с изпълнител „Булстрой Груп“ ЕООД за нередности за нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и на чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и 2 ЗОП, квалифицирани съответно по т. 10, б. а) и т. 11, б. а) от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕФСУ (Наредбата). Жалбоподателят оспорва решението като незаконосъобразно поради противоречие с материалния закон и необоснованост на изводите за извършени нарушения. По първата констатация поддържа, че изискването експертът „Реставратор/Консерватор“ да е вписан в публичния регистър по чл. 165 от Закона за културното наследство (ЗКН) е поставено към член на ръководния екип като критерий за технически и професионални способности по чл. 63, ал. 1, т. 5 ЗОП, а не към годността на самия участник, поради което фактическите констатации не се подвеждат под чл. 10, ал. 1 ЗОП. Сочи, че документацията изрично допуска участие на всяко българско или чуждестранно лице по чл. 10, ал. 1 ЗОП, а вписването на експерта се декларира с ЕЕДОП и се

доказва само в предвидените в чл. 67, ал. 5 и чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП случаи. Според жалбоподателя органът смесва критерия за подбор с условие за сключване на договора по чл. 112, ал. 1, т. 4 ЗОП и достига до вътрешно противоречив извод, като едновременно признава връзката и пропорционалността на изискването с предмета на поръчката, но го приема за необосновано ограничително.

Жалбоподателят излага, че сградата на Върховния административен съд е архитектурно-строителна недвижима културна ценност с категория „местно значение“, поради което чл. 164, ал. 1 ЗКН и задължителното Становище № СТ-84-340/08.09.2024 г. на заместник-министъра на културата налагат консервационните и реставрационните дейности да се изпълняват от лице или под непосредственото ръководство на лице, вписано в регистъра по чл. 165 ЗКН. Вписването удостоверява нормативно необходима професионална компетентност и следва да е налице при преценката на капацитета, а не да се обещава едва преди договора, още повече че срокът за регистрация не гарантира положително произнасяне. Поддържа, че фактическите констатации относно професионалната компетентност на експерт от екипа не се подвеждат под чл. 10, ал. 1 ЗОП, който се отнася до годността на кандидата или участника, и че несъответствието между фактическите и правните основания на акта е в противоречие с чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК.

По втората констатация жалбоподателят твърди, че методиката предварително, ясно и изчерпателно определя минималното съдържание, трите надграждащи обстоятелства и точките за всяко ниво. Трите надграждащи обстоятелства съзнателно са оценени като равностойни – всяко добавя по 20 точки – и законът не изисква различна тежест за различните качествени компоненти. Сочи, че равният брой точки при еднакъв брой изпълнени надграждания означава, че възложителят ги е оценил като равностойни, а не че офертите не са сравнени. Според жалбоподателя органът неправилно приема, че се отчита само броят, защото точки се присъждат едва след проверка дали всяко предложение съдържа подробно определените от възложителя действия, резултати, контрол и реакция при отклонение. Оспорва и извода за субективност. Поддържа, че изискването мерките да са насочени към конкретната поръчка се проверява спрямо инвестиционния проект, техническата спецификация, разрешението за строеж, статута на сградата като недвижима културна ценност и обстоятелството, че правораздавателната дейност и достъпът на гражданите продължават по време на строителството. Поддържа още, че при липса на нарушения липсва първият елемент от състава на твърдените нередности, както и че административният орган не е изложил конкретни фактически съображения относно вредата и причинната връзка, а е основал извода си на общи предположения.

В допълнително представените писмени бележки от 21.09.2026 г. жалбоподателят поддържа изложените в жалбата доводи. Позовава се на практика на Върховния административен съд (ВАС).

Прави искане за отмяна на оспореното решение и присъждане на направените разноски въз основа на представен списък. Жалбоподателят се представлява от юрисконсулт З. З..

Ответникът – ръководителят на Управляващия орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г., оспорва жалбата. В писменото становище от 25.08.2026 г. поддържа, че актът е издаден от компетентен орган, в писмена форма и след спазване на процедурата по чл. 73, ал. 2 и ал. 3 ЗУСЕФСУ. По първото нарушение приема, че изискването е свързано с предмета и е необходимо за законосъобразното изпълнение, но е следвало да се постави като условие към избрания изпълнител преди сключване на договора по чл. 112, ал. 1, т. 4 ЗОП, а не като критерий, деклариран с ЕЕДОП. Според ответника така би се избегнала административна тежест за икономически оператори, чиито експерти са правоспособни по правото на друга държава, но не са вписани в регистъра по чл. 165 ЗКН. Позовава се на чл. 10, ал. 1 и чл. 68, ал. 4 ЗОП.

По второто нарушение ответникът твърди, че методиката допуска предложения с различно съдържание да получат еднакъв брой точки, защото отчита броя, а не качеството на надграждащите обстоятелства. Сочи, че те не са степенувани по значимост. Поддържа още, че изискването мерките да не са общи не съдържа обективни параметри, оставя прекомерна свобода на комисията и има възпиращ ефект, който свързва и с подадената само една оферта. Счита, че двете нарушения осъществяват понятието за нередност по чл. 2, т. 31 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и имат потенциално финансово отражение, защото ограничават възможността за избор на по-конкурентна оферта, а финансовата корекция съответства на целта по чл. 71, ал. 1 ЗУСЕФСУ. Позовава се на практика на ВАС.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Ответникът се представлява от главен юрисконсулт А. С..

С. градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в производството на основание чл. 16, ал. 1, т. 3 АПК, не изпраща представител и не изразява становище.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, като обсъди доводите на страните, събраните по делото доказателства и извърши служебната проверка по чл. 168, ал. 1 АПК на всички основания по чл. 146 АПК, приема от фактическа страна следното:

На 08.09.2024 г. със Становище № СТ-84-340 заместник-министърът на културата е съгласувал инвестиционния проект за сградата на Върховния административен съд по реда на чл. 83 и чл. 84 ЗКН. От становището, публикувано в електронната преписка по обществена поръчка № 00048-2025-0008 в Регистъра на обществените поръчки, се установява, че сградата е архитектурно-строителна недвижима културна ценност с категория „местно значение“ и че сред условията за реализация на проекта е консервационните и реставрационните дейности да се извършват от лице или под непосредственото ръководство на лице, вписано в публичния регистър по чл. 165 ЗКН.

На 24.09.2025 г. с Решение № Ф. главният секретар на Върховния административен съд е открил публично състезание по чл. 18, ал. 1, т. 12 ЗОП с предмет „Прилагане на мерки по енергийна ефективност в сградата на Върховен административен съд“. Прогнозната стойност е 3 394 365,95 лв. без ДДС, а срокът за изпълнение е 365 дни. От обявлението, указанията, техническата спецификация и инвестиционния проект се установява, че поръчката включва строителни и реставрационни работи по действаща съдебна сграда – недвижима културна ценност, при запазване на достъпа на граждани и служители и продължаване на правораздавателната дейност.

В обявлението и т. 3.3.2 от указанията възложителят е определил участниците да разполагат с ръководен екип от най-малко четирима експерти: технически ръководител, експерт „Реставратор/Консерватор“, специалист „Контрол на качеството“ и специалист „Здравословни и безопасни условия на труд“, без възможност едно лице да съвместява две длъжности. За експерта „Реставратор/Консерватор“ е поставено единствено изискване да е лице, вписано в публичния регистър по чл. 165 ЗКН съгласно чл. 164, ал. 1 ЗКН. Съответствието се декларира в част IV, раздел В от ЕЕДОП, а в случаите по чл. 67, ал. 5 и чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП се доказва със списък на персонала и документи за професионалната компетентност.

Възложителят е утвърдил методика за комплексна оценка по критерий „оптимално съотношение качество/цена“ с два показателя - технически и финансов, с равна относителна тежест от по 50 %. Минимално съответстващото техническо предложение получава 40 точки. При наличие на едно, две или на всичките три предварително определени надграждащи обстоятелства се присъждат съответно 60, 80 или 100 точки. Надграждащите обстоятелства са: 1. мерки за гарантиране на по-високо качество на строителството; 2. мерки за ограничаване и преодоляване на неудобството за гражданите, посетителите и служителите на съда; 3. мерки за предотвратяване и преодоляване на идентифицираните възможни пречки за изпълнение. За всяко обстоятелство методиката определя

съдържателни компоненти. При първото участникът следва да опише за всяка от изрично посочените мерки очакваните резултати, действията по контрол върху плана за прилагане и реакцията при отклонение, като предложението отчита спецификата на конкретните работи и не е общо приложимо към всяко строителство.

На 19.11.2025 г. между Управляващия орган и Върховния административен съд е сключен Административен договор № BG16FFPR003-1.001-0047-C01, рег. № РД-02-29-1153, за проект „Партньори за по-чст въздух и зелена С.“. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е 4 107 498,98 лв., общият размер на допустимите разходи е 5 138 973,83 лв., от които 1 031 474,85 лв. собствен принос на бенефициера.

На 26.01.2026 г. възложителят е сключил с „Булстрой Груп“ ЕООД Договор № 9 с предмет „Прилагане на мерки по енергийна ефективност в сградата на Върховен административен съд“, на стойност 1 660 933,55 евро без ДДС.

Документацията по обществена поръчка с уникален номер 00048-2025-0008 е публично достъпна в Регистъра на обществените поръчки на електронен адрес: <https://app.eop.bg/today/525601>. Публично достъпните обстоятелства от електронната преписка по обществената поръчка са съобщени на страните в съдебното заседание като ненуждаещи се от доказване по реда на чл. 155 ГПК във връзка с чл. 144 АПК.

На 21.05.2026 г. със Заповед № РД-02-14-1948 министърът на регионалното развитие и благоустройството е определил заместник-министър Д. Г. за ръководител на Управляващия орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г. и я е овластил да ръководи и организира дейността на Управляващия орган и да издава индивидуални административни актове по ЗУСЕФСУ.

На 22.06.2026 г. с писмо изх. № 99-00-6-805 Управляващият орган е уведомил бенефициера за установени нередности и предстоящо определяне на финансова корекция.

На 03.07.2026 г. Върховният административен съд е подал възражение с вх. № 99-00-6-805, в което подробно е оспорил и двете констатации, изложил е връзката на критерия с чл. 164 и чл. 165 ЗКН и със становището на Министерството на културата, съдържанието на методиката и практиката на Върховния административен съд, с която се е съобразил като възложител.

На 15.07.2026 г. с Решение № РД-02-14-2508 на ръководителя на Управляващия орган, на основание чл. 73, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 69, ал. 1 ЗУСЕФСУ на Върховния административен съд е определена финансова корекция в размер на 25 % върху допустимите разходи по Договор № 9/26.01.2026 г. с изпълнител „Булстрой Груп“ ЕООД за нередности за нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 ЗОП и на чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и 2 ЗОП, квалифицирани съответно по т. 10, б. а) и т. 11, б. а) от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата.

По отношение на първото нарушение органът е приел, че критерият за вписване в регистъра по чл. 165 ЗКН е свързан и пропорционален на предмета, но необосновано ограничава чуждестранни лица, които имат право да извършват дейности по консервация и реставрация по своето национално законодателство. Според органа вписването е следвало да се изиска само от избрания изпълнител преди сключването на договора по чл. 112, ал. 1, т. 4 ЗОП. Установил е нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗОП, квалифицирано като нередност по т. 10, б. а) от Приложение № 1 към Наредбата.

По отношение на второто нарушение е приел, че методиката не степенува трите надграждащи обстоятелства според значимостта им, позволява различни по съдържание предложения да получат еднакъв брой точки и оценява броя, а не качеството им. Приел е още, че преценката дали мерките са конкретни или общи е субективна, че методиката има разубеждаващ ефект и че

подадената една оферта е проявление на ограничената конкуренция. Установил е нарушение на чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и т. 2 ЗОП, квалифицирано като нередност по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 с показател 10 %. На основание чл. 7 от Наредбата е определил една обща корекция от 25 % върху засегнатите допустими разходи.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима – подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, от адресата на акта, срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт по чл. 73, ал. 4 ЗУСЕФСУ. От приетия доклад за проверка на електронно подписан документ се установява валидността на квалифицираните електронни подписи върху електронния файл на жалбата, включително на представляващия жалбоподателя.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган. Съгласно чл. 9, ал. 5 ЗУСЕФСУ управляващите органи отговарят за предотвратяването, откриването и коригирането на нередности, включително за извършването на финансови корекции, а правомощията на ръководителя могат да се упражняват от определено или овластено лице. От Заповед № РД-02-14-1948/21.05.2026 г. се установява надлежното определяне на издателя на акта като ръководител на Управляващия орган на програмата и възлагането на правомощието да издава актове по ЗУСЕФСУ. Решението е подписано с валиден квалифициран електронен подпис. Не е налице основанието по чл. 146, т. 1 АПК.

Актът е издаден в изискуемата писмена форма и съдържа издател, адресат, фактически констатации, правна квалификация, размер и начин за изчисляване на корекцията и ред за оспорване. Посочването в началото на „чл. 73, ал. 1, т. 9“ ЗУСЕФСУ, вместо приложимия чл. 70, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 73, ал. 1 ЗУСЕФСУ, представлява техническа грешка, защото от цялото съдържание еднозначно се установяват приложеното основание и волята на органа. Такъв характер имат и отделните несъответствия при изписването на стойността на договора със или без ДДС. Позоваването за първата нередност и на отменения Регламент (ЕС) № 1303/2013 е правно неточно, но актът изрично се основава и на приложимия Регламент (ЕС) 2021/1060 и възпроизвежда действащото понятие за нередност. Тези неточности не пречат за съдебния контрол и сами по себе си не съставляват нарушение на формата по чл. 59, ал. 2 АПК. Не е налице основанието по чл. 146, т. 2 АПК.

Не е допуснато и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Бенефициерът е уведомен за конкретните факти, нарушения, квалификации и предвиждани проценти, предоставена му е възможността по чл. 73, ал. 2 ЗУСЕФСУ и той я е упражнил с подробно възражение. Органът се е произнесъл в срока по чл. 73, ал. 3 ЗУСЕФСУ и е обсъдил основните възражения. Следователно не е налице основанието по чл. 146, т. 3 АПК.

Решението обаче противоречи на материалния закон поради отсъствие и на двете установени от органа нарушения.

По първото установено нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗОП:

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗОП обществените поръчки се възлагат при равнопоставеност, недопускане на дискриминация и свободна конкуренция, а чл. 2, ал. 2 ЗОП забранява условия и изисквания, които необосновано дават предимство или ограничават участието.

Съгласно чл. 10, ал. 1 ЗОП участник може да бъде всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, техни объединения или друго образувание, което има право да изпълнява съответната дейност по законодателството на държавата, в която е установено.

Член 59, ал. 2 ЗОП допуска само необходими и съразмерни на предмета, стойността, обема и

сложността критерии, а чл. 63, ал. 1, т. 5 ЗОП позволява изискване участникът да разполага с персонал и ръководен състав с определена професионална компетентност.

Съгласно чл. 164, ал. 1 ЗКН дейностите по консервация и реставрация се осъществяват от лица или под непосредственото ръководство на лица, вписани в регистъра по чл. 165 ЗКН. Член 164, ал. 2 ЗКН определя професионалните предпоставки за вписването, а чл. 165 ЗКН урежда публичния регистър на лицата с право да извършват тези дейности.

Следователно вписването не е формалност, чужда на предмета, а нормативният способ за удостоверяване на професионалната компетентност, необходима за конкретни дейности по недвижима културна ценност. В същата насока е и режимът по чл. 83а, ал. 2 и ал. 3 ЗКН, на който жалбоподателят се позовава в писмените бележки: приемането на изпълнените консервационни и реставрационни работи от специална комисия, която проверява документацията и качеството на изпълнението, потвърждава засиления публичноправен контрол върху тези дейности. Този последващ контрол сам по себе си не определя момента, към който трябва да е налице експертният капацитет, но подкрепя извода за пряката материалноправна връзка на правоспособността по чл. 164 ЗКН и вписването по чл. 165 ЗКН с предмета на поръчката.

Органът приема, че критерият е свързан и пропорционален на поръчката и че вписан експерт е необходим за нейното законосъобразно изпълнение. Въпреки това извежда нарушение от обстоятелството, че вписването е изискано като критерий при подаване на офертата, а не единствено от избрания изпълнител преди договора, и че не е допуснато вписване в еквивалентен чуждестранен регистър.

Този извод е неправилен.

Изискването е към професионалния капацитет на един член от екипа, а не към правноорганизационната форма, гражданството, седалището или годността на участника да осъществява строителна дейност. В документацията изрично е възпроизведен кръгът на лицата по чл. 10, ал. 1 ЗОП и чуждестранните стопански субекти не са изключени. Ето защо фактическата констатация за експерт от екипа не осъществява хипотезата на чл. 10, ал. 1 ЗОП. В този смисъл са Решение № 10134 от 21.10.2025 г. по адм. д. № 7503/2025 г. и Решение № 12477 от 04.12.2025 г. по адм. д. № 10670/2025 г. на Върховния административен съд, VII отделение, в които е проведено разграничението между изискванията към участника и професионалните качества на предложените от него експерти.

Неоснователно е разбирането, че критерият е могъл да бъде поставен само като условие за сключване на договора по чл. 112, ал. 1, т. 4 ЗОП. Тази разпоредба урежда регистрацията или документ, необходим за изпълнението, когато е определен като условие за договора, но не забранява нормативно необходимата компетентност на персонала да бъде проверена като критерий по чл. 63, ал. 1, т. 5 ЗОП. Обратното би означавало участниците да бъдат оценени като способни да изпълнят поръчката, без да е предварително оповестено и проверено дали разполагат с единствения експерт, чрез когото специалният закон допуска изпълнението на реставрационните работи. Това би обезсмислило критерия за подбор и би преместило съществен елемент на техническия капацитет след приключване на процедурата.

Изискването несъмнено предполага експертът да е вписан още към момента на подаване на офертата и в този смисъл създава административна тежест. Тя обаче не е необоснована или несъразмерна, в какъвто смисъл са мотивите на органа. Възложителят не е изискал удостоверение от всеки участник, а само деклариране в ЕЕДОП. Документите се представят в хипотезите на чл. 67, ал. 5 и чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП. Декларирането и доказването са различни процесуални моменти, но се отнасят до един и същ предварително обявен критерий. Едномесечният срок за произнасяне по заявление за вписване по чл. 165, ал. 3 ЗКН не гарантира, че заявителят отговаря

на законовите условия и ще бъде вписан. Затова възможността избраният участник тепърва да търси и регистрира експерт не е равностойна на доказана способност при подбора.

Критерият не съдържа необосновано национално изискване. Той се прилага еднакво спрямо българските и чуждестранните стопански субекти и спрямо предложените от тях експерти. Документацията не изисква експертът да е български гражданин, да е в трудово правоотношение с участника или да е част от собствената му организационна структура. Не е ограничена възможността участникът да използва капацитета на трети лица по чл. 65 ЗОП. Чуждестранният участник може да предложи всяко лице, включително чуждестранно, което отговаря на еднакво приложимия регистрационен режим. Органът не е посочил конкретна норма за взаимно признаване, която да приравнява автоматично вписването в чужд регистър на вписването по чл. 165 ЗКН, нито е установил възложителят да е отказал признаване на квалификация по приложим ред. Член 68, ал. 4 ЗОП, на който се позовава ответникът, урежда доказването чрез официални списъци и сертифициращи органи по отношение на кандидат или участник, но той не превръща чуждестранната регистрация на физическо лице в право да ръководи дейности върху недвижима културна ценност в България в отклонение от чл. 164, ал. 1 ЗКН.

В този смисъл са Решение № 8842 от 23.07.2021 г. по адм. д. № 3934/2021 г. и Решение № 8791 от 15.07.2024 г. по адм. д. № 881/2024 г. ВАС.

Посочените от ответника Решение № 254 от 11.01.2021 г. по адм. д. № 2173/2020 г., Решение № 2131 от 14.02.2019 г. по адм. д. № 6952/2018 г., Решение № 11460 от 11.11.2021 г. по адм. д. № 7507/2021 г. и Решение № 4581 от 13.05.2022 г. по адм. д. № 11668/2021 г. не налагат различен извод, тъй като са постановени при различна фактическа обстановка и въз основа на различни правни изводи.

Разрешението е в съответствие и с решение на Съда на Европейския съюз от 26.01.2023 г. по дело C-403/21, SC NV Construct, ECLI:EU:C:2023:47. При тълкуването на чл. 58 от Директива 2014/24/ЕС във връзка с принципите по чл. 18, параграф 1 Съдът приема, че възложителят може да включи като критерии за подбор задължения, произтичащи от специални правила, приложими към дейностите по поръчката, при спазване на прозрачността и пропорционалността.

Следователно не е извършено нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗОП. При липса на нарушение не е осъществен и съставът на нередността по т. 10, б. а) от Приложение № 1 към Наредбата.

По второто установено нарушение на чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и т. 2 ЗОП, квалифицирано като нередност по т. 11, б. а) от Приложение № 1 към Наредбата:

Съгласно чл. 70, ал. 5 ЗОП показателите трябва да са свързани с предмета, да не дават неограничена свобода на избор и да гарантират реална конкуренция. Според чл. 70, ал. 7, т. 1 и т. 2 ЗОП методиката и начинът за определяне на оценката трябва да позволяват да се оцени нивото на изпълнение във всяка оферта в съответствие с предмета и техническите спецификации и да се сравнят и оценят обективно техническите предложения. Законът изисква ясни, предварително оповестени правила, но не определя вместо възложителя кои качествени характеристики имат по-голяма относителна ценност.

Органът приема, че методиката оценява единствено броя на надграждащите обстоятелства, без да отчита различното им съдържание, и че еднаквият брой точки за различни надграждания възпрепятства обективното сравнение. Приема още, че изискването мерките да са съобразени с конкретната поръчка и да не са общи оставя субективна свобода на комисията.

Тези изводи са неправилни.

Методиката съдържа пълна четиристепенна скала: 40 точки за минимално съответствие, 60 точки за едно, 80 точки за две и 100 точки за трите надграждащи обстоятелства. Следователно всяко

надграждане има предварително определена стойност от 20 точки. Законът изисква възложителят да определи показателите и тяхната тежест, но не изисква различните качествени компоненти непременно да имат различна стойност. Равната им тежест е израз на предварително оповестена преценка, че всяко допринася равностойно за качеството. Съдът и Управляващият орган не могат да заменят тази преценка само защото биха подредили по друг начин значимостта на мерките, ако избраната тежест е свързана с предмета, прозрачна и еднакво приложима.

Точки не се присъждат за формално изброяване. За всяко надграждащо обстоятелство документацията предписва съдържателни елементи, които комисията трябва да установи. При мерките за по-високо качество се изискват конкретни действия, очаквани резултати, контрол върху плана и реакция при отклонение. При мерките за гражданите и работата на съда – конкретна организация за ограничаване и преодоляване на неудобствата. При рисковете – отношение към идентифицираните пречки, превенция и преодоляване. Едва предложение, което покрива тези компоненти и е относимо към конкретния обект, се отчита като наличие на съответното надграждане. Затова методиката оценява съдържанието чрез изпълнение на предварително определен качествен стандарт, а броят служи за формиране на точките след тази съдържателна проверка.

Неправилен е и изводът, че липсват обективни параметри за преценка на връзката с конкретната поръчка. Параметрите се съдържат в инвестиционния проект, техническата спецификация, видовете строителни и реставрационни работи, изискванията към материалите и технологичната последователност, статута на сградата като недвижима културна ценност и необходимостта правораздавателната дейност и достъпът на граждани да продължат по време на строителството. Общи разсъждения за „входящ контрол“ не са достатъчни. Участникът трябва да ги обвърже с конкретните продукти, проектни изисквания, доставки, етапи и ограничения на този обект. Комисията проверява тази връзка по документацията, а не по неоповестено лично предпочитание. Обстоятелството, че контролът на материали и доставки съществува и при други строежи, не го прави общ, когато предложените действия са конкретизирани спрямо настоящия проект.

В този смисъл са Решение № 11214 от 21.10.2024 г. по адм. д. № 5053/2024 г., Решение № 7971 от 26.06.2024 г. по адм. д. № 4266/2024 г. и Решение № 10294 от 30.10.2023 г. по адм. д. № 6619/2023 г. на ВАС.

Решение № 4884 от 17.04.2024 г. по адм. д. № 12204/2023 г., цитирано от органа, е постановено при различна методика, при която участниците са избирали между четири надграждащи условия и съдът е констатирал липса на достатъчни съдържателни измерители. В настоящата методика надгражданията са три, а всяко съдържа конкретни компоненти. Самият административен акт възпроизвежда от цитираното решение пример с „четвърто“ надграждащо обстоятелство, каквото тук не съществува. Това показва, че правният извод от другата фактическа обстановка е пренесен без необходимото съпоставяне и не може да замести анализа на настоящата документация.

В мотивите на акта е обсъдена и разпоредбата на чл. 70, ал. 7, т. 3, б. б) ЗОП, но в разпоредителната част като нарушение са установени само чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и т. 2 ЗОП. Съдът не може да допълва след издаването на акта неговото правно основание. Независимо от това, за пълнота следва да се отбележи, че методиката сочи конкретните стойности и съдържанието, необходимо за всяко ниво, поради което и доводът за невъзможност участниците да разберат как се достига максималната оценка е фактически неоснователен.

Следователно методиката позволява да се оцени нивото на всяка оферта и да се извърши обективно сравнение по предварително известни правила, не предоставя неограничена свобода и не е доказано да ограничава реалната конкуренция. Не е извършено нарушение на чл. 70, ал. 5 и ал. 7, т. 1 и т. 2 ЗОП и не е осъществен съставът на нередността по т. 11, б. а) от Приложение № 1

към Наредбата.

Съгласно чл. 2, т. 31 от Регламент (ЕС) 2021/1060 „нередност“ е всяко нарушение на приложимото право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неоправдан разход в този бюджет. Елементите са кумулативни. В случая не е доказано нито едно от двете нарушения на ЗОП, поради което липсва първият необходим елемент на нередността.

При липсата на установено нарушение на приложимото право определянето на финансова корекция не служи и на целта по чл. 71, ал. 1 ЗУСЕФСУ за постигане или възстановяване на положение, при което разходите, сертифицирани пред Европейската комисия, съответстват на приложимото право. Определянето на финансова корекция за законосъобразно проведена процедура противоречи на тази цел, поради което е налице и основанието по чл. 146, т. 5 АПК.

Поради изложеното Решение № РД-02-14-2508 от 15.07.2026 г. следва да бъде отменено.

При този изход и своевременно направеното искане, на основание чл. 143, ал. 1 АПК Министерството на регионалното развитие и благоустройството – юридическото лице, в чиято структура е административният орган, следва да заплати на Върховния административен съд доказаните разноски в общ размер 1 099,28 евро, от които внесена държавна такса 869,20 евро и юрисконсултско възнаграждение 230,08 евро, определено по реда на чл. 24, изречение второ от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РД-02-14-2508 от 15.07.2026 г. на ръководителя на Управляващия орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.

ОСЪЖДА Министерството на регионалното развитие и благоустройството, [населено място], [улица] – 19, да заплати на Върховния административен съд, [населено място], [улица], разноски по делото в размер на 1 099,28 евро (хиляда деветдесет и девет евро и двадесет и осем евроцента).

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: